

Suomen Kalastusopaskilta ry

c/o Markku Tiusanen

Taikakuja 4

01390 VANTAA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

PL 30

00023 VALTIONEUVOSTO

MmV@eduskunta.fi

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö E 108/2021 vp

Lausunto Suomen kannasta BALTFISH:ssa ja neuvoston kalastustyöryhmässä lohen ja läntisen turskan kalastusmahdollisuuksista

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmistunut esitys (MMM2021-00623) Suomen kannaksi Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 ja asetuksen (EU) 2021/92 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta.

Suomen Kalastusopaskilta ry kiittää mahdollisuudestaan antaa asiantuntijalausunto asiassa, joka koskettaa lohenkalastusta harjoittavia suomalaisia kalastusoppaita.

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävän enimmäistuoton (MSY) mukaisesti.

Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) neuvon mukaan kaupallisen- ja vapaa-ajankalastuksen lohisaalis Pohjanlahdella ei saa vuonna 2022 ylittää 75 000 lohta ja vastaavasti Suomenlahdella 11 800 lohta. Itämeren pääaltaalle esitetään lohenkalastuksen kieltämistä kokonaan sekä kaupallisessa että vapaa-ajankalastuksessa. Kaupallisen kalastuksen kiintiöiden määrittämiseksi luvuista tulee vähentää vuoden 2020 havaintojen

perusteella vapaa-ajankalastuksen lohisaalis, hylkeiden vahingoittamien ja alamittaisten lohien määrä, raportoimaton ja väärinraportoitu saalis sekä Venäjän osuus.

ICES:n neuvon mukainen kalastuksensäätely antaisi Itämeren pääaltaaseen laskevien jokien heikoille lohikannoille mahdollisuuden elpyä, kun taas Pohjanlahden alueen vahvimmat villit lohikannat kestäisivät esitetyn mukaisen pyyntikuolleisuuden.

> Suomen Kalastusopaskilta kannattaa lohenkalastuksen kieltämistä Itämeren pääaltaalla sekakantakalastuksen estämiseksi ja Itämeren heikkojen lohikantojen elvyttämiseksi.

ICES:n neuvon mukaan sekä kaupallisen että vapaa-ajan kalastuksen lohisaalis meren sekakantakalastuksessa tulisi olla nolla kalaa vuonna 2022. ICES:n neuvon mukaan tiettyjä kalastusmahdollisuuksia olisi kuitenkin mahdollista antaa Pohjanlahdelle, Saaristomerelle, Pohjoiselle Itämerelle ja Ahvenanmerelle, jos näillä alueilla voidaan toimeenpanna alueellista ja ajallista säätelyä.

Ministeriön esityksen mukaan Suomi kannattaa Pohjanlahdella, Saaristomerellä ja Pohjois-Itämerellä lohenkalastuksen sallimista vain neljän merimailin sisäpuolella sekä kalastuskauden rajoittamista toukokuun alusta elokuun loppuun.

> Suomen Kalastusopaskilta vastustaa lohen vapaa-ajankalastuksen rajaamista 4 merimailin sisäpuolelle Pohjanlahdella, Saaristomerellä, Pohjois-Itämerellä ja Ahvenanmerellä. Virkamiesten ja Luonnonvarakeskuksen asiantuntijoiden näkemyksen mukaan 4 mpk rajoitus olisi sopiva lohen vapaa-ajankalastukselle (YLE 28.9.2021). Näkemys on väärä. Lohen uistelua harjoitetaan alueella pääosin 4 mpk:n ulkopuolella ja kielto hankaloittaisi huomattavasti suomalaisten kalastusoppaiden elinkeinon harjoittamista ja vapaa-ajankalastajien lohen uistelua ja sillä olisi huomattavia taloudellisia vaikutuksia kalastusoppaille, majoitusyrittäjille ja ravitsemuspalveluille niin Suomen rannikolla kuin Ahvenanmaallakin.
>
> Vapaa-ajankalastuksen lohenkalastuksen rajoittaminen 4 merimailin sisäpuolelle vähentää vapaa-ajankalastuksen saalista. Vapaa-ajankalastuksen lohisaaliin pieneneminen kasvattaa kaupallisen kalastuksen lohikiintiötä, joten rajoitus johtaisi vapaa-ajankalastajien lohisaaliin siirtämiseen kaupallisille kalastajille.
>
> Myös kalastuskauden rajaaminen toukokuun alusta elokuun loppuun rajoittaa lohen uistelumahdollisuuksia kohtuuttomasti, mikäli aikarajoituksen tulkitaan koskevan myös vapaa-ajankalastusta. Kalastusoppaiden lohenuistelumahdollisuuksien turvaamiseksi lohen uistelu Pohjanlahdella, Saaristomerellä ja Pohjoisella Itämerellä tulee sallia 25.6. asti ja myös 4 merimailin ulkopuolella.
>
> Vapaa-ajankalastuksen lohen kalastuksen säätelyyn soveltuvat ministeriön esitystä paremmin alus- tai kalastajakohtaiset saaliskiintiöt. Kalastusasetuksen

mukaan vapaa-ajankalastuksessa on sallittua ottaa saaliiksi enintään 2 lohta/kalastaja/vrk. Suomen tulee neuvotteluissa ajaa samaa rajoitusta laajemminkin Itämeren alueelle. Vielä parempi olisi, jos heikkojen lohikantojen suojelemiseksi saaliskiintiö asetettaisiin rasvaeväleikatuille lohille ja rasvaevälliset lohet olisi vapautettava.

Ministeriö esittää, että Suomi hyväksyy Itämeren pääaltaalla muiden lajien pyynnille välttämättömät lohen sivusaaliskiintiöt, jotka tulee asettaa mahdollisimman alhaiselle tasolle ja siten että heikkoihin lohikantoihin kuuluvia yksilöitä saadaan mahdollisimman vähän saaliiksi. Myös osa-alueilla 29N, 30 ja 31 tulisi sallia lohen sivusaaliit syyskuun ja huhtikuun välisenä aikana, kun lohenkalastus olisi kielletty, sekä neljän merimailin ulkopuolella.

Suomen Kalastusopaskillan mielestä Suomen ei pidä ajaa sivusaaliskiintiön sallimista Pohjanlahdella, Saaristomerellä ja Pohjois-Itämerellä syyskuun ja huhtikuun välisenä aikana, sillä ne ovat ristiriidassa kansallisen lainsäädännön kanssa. Kalastuslaki määrää kalastuskieltoaikana saaliiksi saadut kalat välittömästi vapautettavaksi niiden kunnosta riippumatta.

Suomi edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot edelleen valvovat, että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta ja että lohenkalastuksen edellä mainittua kieltoa Itämeren pääaltaalla noudatettaisiin. Valvonnalla tulee estää laittoman kalastuksen harjoittaminen ja jos sellaista todennetaan, se on viipymättä ja kokonaan eliminoitava.

Kalastusopaskilta pitää muotoiltua Suomen kantaa valvonnasta hyvänä ja kannattaa laittoman lohenkalastuksen valvonnan resursseista huolehtimista.

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Itämerelle saadaan lohen monivuotinen suunnitelma. Lisäksi Suomi katsoo, että kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Kalastusopaskilta kannattaa lohen monivuotisen suunnitelman edistämistä.

ICES:n neuvon mukaan kalastuksen kokonaissaaliin Suomenlahdella ei tulisi ylittää 11 800 lohta. Tästä määrästä tulisi vähentää hylkeiden vahingoittamien lohien sekä vapautettujen alamittaisten (kuolleet) lohien määränä 1 298 lohta (11 %) ja arvioituna raportoimattomana saaliina 354 lohta (3 %) sekä Venäjän osuus (9,3 % 10 148 lohesta) 944 lohta. EU:n TAC olisi siten 9 204 lohta.

ICES toteaa lisäksi, että Suomenlahden alueella pääosa lohista ovat istutettuja. Lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen mm. hyödyntämällä eväleikkauksia.

Suomenlahdelle esitetty TAC on 321 lohta suurempi kuin vuonna 2021. Tämä siitä huolimatta, että Suomenlahdella ei ole viimeiseen 10 vuoteen saatu kalastettua kiintiötä lähimainkaan täyteen. Tämä johtunee liian suurista kiintiöistä. Lohia ei yksinkertaisesti riitä kiintiön täyttymiseen. Suomenlahden

saaliskiintiötä tulisi varovaisuusperiaatteen takia laskea reilusti ja Suomenlahden lohikantojen elvyttämiseksi olisi tärkeää suunnata ICES:n neuvon mukaisesti Suomenlahden lohen kalastusta rasvaeväleikattuihin kaloihin. Näillä toimilla olisi huomattava vaikutus Suomenlahden rannikon lohijokiin ja varsinkin Kymijokeen, jonka kalastusmatkailulle lohikantojen vahvistuminen loisi erinomaiset edellytykset kasvaa vielä nykyistäkin merkittävämmäksi elinkeinoksi.

Ministeriön esitys Suomen kannaksi lohen kalastuksen kiintiöihin ja säätelyyn on muodostettu puhtaasti kaupallisen kalastuksen näkökulmasta. Säätelyn merkitys vapaa-ajankalastukselle ja kalastusmatkailulle on jätetty lähes täysin huomioimatta.

Lohen kalastus tarjoaa suomalaisille kalastusoppaille elinkeinomahdollisuuksia ja rannikon ja jokivarsien mökkiyrittäjille tuloja. Pelkästään Kymijoen kalastusmatkailun taloudellisen arvo oli 2000-luvun alussa yli 2 miljoonaa euroa. Sen jälkeen Kymijoen edustalla harjoitettava mittava kaupallinen lohenkalastus on valitettavasti vähentänyt jokeen nousevien lohien ja kalastusmatkailijoiden määrää ja myös kalastusmatkailun tuloja.

Suomen Kalastusopaskilta pitää merkillisenä, etteivät ministeriön elinkeinokalatalouden virkamiehet ole huomioineet esityksensä vaikutuksia kalastusmatkailulle tai vapaa-ajankalastukselle. Kalastusopaskiltaa huolestuttaa, osaavatko virkamiehet huomioida Suomen koko kalatalouskentän edut ja tarpeet neuvotellessaan Itämeren lohikiintiöistä ja kalastusrajoituksista.

Vantaalla 29.9.202

Markku Tiusanen
puheenjohtaja
Suomen Kalastusopaskilta ry

Henrik Rehbinder
Varapuheenjohtaja
Suomen Kalastusopaskilta ry